

Méhészeti Közlöny.

AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ-EGYLET SZAKKÖZLÖNYE.

MEGJELENIK MINDEN HÓ 1-ÉN.

Az erdélyrészi méhész-egylet tagjai a tagsági díjért kaphják. Tagsági díj rendes tagok részéért évi 4 korona. Előfizetőknek: Egész évre 4 korona; félévre 2 korona.

A lap szellemi részét érdeklő közlemények a szerkesztő nevére Kolozsvár, Deák F.-u. 2 sz., reklamációk, hirdetésekre vonatkozó megkeresések dr. Balázs Ferenc főtitkárhoz Kolozsvár, Mészáros-utca, 3. sz., a pénzküldemények Zsögön Rácz Mihály egyll. pénztárnokhoz Kolozsvár, Mátyáskirály-tér Bánffy-palota intézendők.

Hirdetés díja: Egyszeri hirdetésnél egész oldal (187 negysz. cm.) 6 k., féloldal 3 k., negyed oldal 1 k. 50 f. Egyesületi tagok és fél éves hirdetőknél 10%-al, egész éves hirdetőknél 15%-al olcsóbb. A hirdetési díjak előre beküldendők az egyesület pénztárába. Cikkeink átvétele csak a forrás („Méhészeti Közlöny”) tüzetes megjelölésével van megengedve.

A K. ZIRATOKAT NEM ADJUK VISSZA.

Felelős szerkesztő: **Ványolós Miklós.**

Szűk sejtek.

Egy téves elmélet van elterjedve a méhészek között, amely olyan sokszor és különböző felfogások nyilvánítására adott okot; Ugyanis az a hit van elterjedve, hogy a régi fiasításos lépek idővel megszűkülnek s abból csak apró méhek kelnek ki. Megszűkíti pedig a sejteket az esetről-esetre abban maradt nimphahártya. Ezzel szemben állítják a régi kasokat, a melyekben a lépek ócskasága dacára szép nagyra fejlődnek a méhek.

E két ellentétes álláspont mikéntjéről meggyőződni akarván kísérletet tettem egy kaptár és egy kassal s kedves méhésztársaimnak kísérletem eredményéről a következőleg számolok be.

A fent közölt két álláspont igaz, de az is igaz, hogy nem egyforma szempontból igazak.

A mozgószerkezetű méh lakásokban a folytonos keretváltogatások miatt csakugyan megszűkülnek a sejtek a bennük maradt nimphahártya miatt s az ilyen szűk sejtekbe az anya nem petéz szívesen, a méhek azt inkább mézrak-

tárul használják. Ennek az okát abban találom, hogy a méhésztavasszal üres sejtfalakat akaszt be amit a méhek kiépítenek, az anya telepetéz s a fiasítás kikelésé után a méhek mézzel töltenek be. A méhészt ezeket a kereteket kiszedi, s miután tudja, hogy a méhek építésre — az idő előrehaladottságára való tekintettel, de a méhlegelő apadására és a mézhiány láttára — többé nem kaphatók, a rendelkezése alatt álló régebbi kiépített kereteket a kaptárba helyezi, a méhek azt kénytelen kelleetlen elfogadják, az anya bepetézi és törpe fiasítás kel ki belőle.

Nem így van az a kasban, ahova emberi kéz nem avatkozhatik bele egy könnyen.

A kasban a a méhek elhelyezkedésüket és célszerű, természetes munkájukat beavatkozás nélkül eszközlik. — A kasban 3 évnél idősebb sejt nincs. — Ha a lépeket alul kivagdossuk a méhek ujjakat építenek a fiasítás számára, tehát abból törpe méhek nem keletkezhetnek. Ha pedig nem vagdossuk ki a lépeket, elképzelhetjük-e, hogy a méhek az első évben teleépített kas lépein 8—10 éven át nem változtatnak vagy azt, hogy építési ösztönükről végleg lemondanak. Nem.

A méhek a kasban levő lépek sejtjeit évről évre fokozatosan megújítják s ezzel építési ösztönüknek és a célszerűségnek használnak. Lerágják a régi sejteket és ujjakat építenek helyettük. Építenek anyabölcsőket, heresejteket. Tehát ők maguk elvégzik azt, amit az okos méhészt velük megdolgoztat, a hanyag pedig a méhek nemzedékének eltörlésére elhanyagol.

A méhek ezen újító munkája a régi kasban egyszerű betekintésre fel nem ismerhető. Ez természetes is, mert tudjuk, hogy a méhek igyekeznek az alapszint utánozni az építésben vagyis fehér alapra fehér, barnára barna sejteket építenek. De ha jobban megvizsgáljuk, mégis csak észre kell vennünk, hogy bármily barnák legyenek is azok mégis meg látszik a sejteken, hogy a közfálnál sokkal újabak, épen úgy mint amikor valamely ócska ruhát azonos színű új folttal javítanak ki. Einnél is felünőbb a különbség a kasok-

ban épített közfalak és sejtek között. A méheh a barna alapszint utánözva kezik a sejtek építését, de minél magasabbra érnek az építéssel, annál inkább eltérnek az alapszintől úgy, hogy a sejtek alja és felsőszéle között finom színárnyalat képződik.

Épen azonos eljárást követnek a méhek azokban a kaptárakban is, ahol őket saját tetszésük szerinti munkára hagyjuk.

Önként érthető, hogy a méhek ezen munkájukkal sokkal későbbre készülnek el, mint a kaptárban, ahova üres sejtalat akasztuuk s nem kénytelenek a lerágás és kihordással vesződni.

Könnyiti munkájukat a kas sokkal kisebb belmérete is, mert pl. rajzás előtt a különben heverő méhek ezt a munkát teljesíthetik.

Erről bárki meggyőződhetik, s bárki be fogja látni, hogy kasban ócska lép közfalat igen, de ócska sejteket nem találunk, ócska szűk sejtek csak a kaptárakban vannak olyan méhészeknél, akik restelik télen át az ócska megszűkülő sejteket a közfalakról levágni, s a közfalakat bő, új sejtek építése céljából a méheknek tavasszal beadni.

Solymosay.

A vidék tulterhelése.

Az okszerű méhészet egyik sokat vitatott kérdése az: „vajjon tulterhelhető-e valamely vidék méhekkel?” Ezt a kérdést sokan és sokféleképen tárgyalták s tárgyalják ma is. Ugy emlékezem, hogy e lapokban is volt már erről szó.

Az eddigi tárgyalásokból általában az tűnik ki, hogy pro et contra nyomós érveket hoznak fel úgy arra, hogy igen, mint arra: nem. De bármint okoskodunk is, végleges megállapodásra ebben a kérdésben úgy sem juthatunk, mert számos tényezővel kell számolnunk, míg a kérdés megoldásáig jutottunk.

Felhozzák, hogy valamely méhes a másik rőpülési kö-

rébe esvén, annak gyűjtését korlátozza. De mekkora ez a röpülési kör? Némelyek 3, mások 5, de vannak, akik 7 kilométer távra teszik. Megiehet, hogy e számítások mindenike igaz, mert úgy a 3, mint a 7 km. távolság megfelel a méhek röpülésének, attól függ, hogy nincsen-e abban valamely akadály.

A méh, ha telephelyétől 3—4 km.-re hegy vagy épen erdős hegység van, aligha repüli azt keresztül, hanem megmarad a völgyben és a hegynek a telep felőli lejtőjén. Tehát 7 km. utat nem tesz azért, hogy a hegyen átröpüljön. Más-különben is a 7 km. olyan távolság, a meddig a méh nagy ritkán repül, vagy ha repül, kevés teszi meg ezt az utat s azok közül a merészek közül, amelyek ezt az utat megtették, kevés tér vissza.

Mi lenne akkor, ha már 3—4 km. távolságra nem lehetne méhest haszonnal felállítani? Előállana az a kedvezőtlen helyzet, hogy egy-egy faluban nem lehetne több egyetlen méhesnél s annak tulajdonosa ugyancsak irgyelt személyiség volna. Hát ahol 2—3 méhes van 40—50 családdal alig 3—400 méterre egymástól? Ezeknek gazdái ezen elmélet szerint egy kanál mézet sem kapnának. Pedig hát ez nincsen így.

Hogy valamely vidéket méhekkel tulterheljünk, ahoz nagyon sok méh kellene, amennyit egyetlen méhészgazda sem tart, mert nehéz az ellátása

Maga a vidék flórája mutatja meg, hogy mennyi méhet tartsunk s még ez sem eléggé irányadó, hanem az időjárás.

Termékeny esztendőben akár mennyi méh is van valamely vidéken, jó hordása lesz, de ha száraz év van, még a kevés családból álló méhesek sem hoznak hasznót.

Ezekhez járul az, hogy aki nagyobb méhest kíván felállítani, rendszeren számíttással él s azt összekapcsolja olyan gazdasági vagy ipari növények termelésével, amelyekből a méhek is táplálékot nyerhetnek pl. lucernát, angol lóherét, repcét stb. ezen mesterséges méhlegelő nemcsak az ő, hanem az egész közeli környék méheinek szolgál nektárral s ha nem volna is közelében más méhes, akkor sem volna

jövedelme nagyobb, hanem a be nem gyűjtött nektár pusztulna el felhasználatlanul.

Igaz ugyan, hogy a méhesgazda a szomszédságában volt méhlegelő eltűnését megérzi, de csak azért, mert nem hordhatnak méhei egy tömegből, de azért hordanak, ha jó az időjárás egy kissé nagyobb fáradsággal.

Az akácos vagy a repceültetvény csak azért kitűnő asztal, mert egy irányból egy tömegben gyűjtik be a méhek de ugyanannyi akácfáról, vagy repcéről, ha azok a vidéken elszórva tenyésznek, már jóval kevesebbet gyűjtenek be. Pedig a mézelő növények száma ugyanannyi, de a megtett utra pazarolt idő hatványozva növekszik, ami a mézhozam rovására jár.

Ugyanaz a helyzet áll elő más helyeken ott, ahol a méhlegelő tömegesen, de távol van.

Ezért nem állíthatjuk határozottan, hogy valamely vidéket tulterhelnek, ha azon 1000—1500 méhcsalád van, mert ez a szám behozza a hasznot még a 3 km.-es számitással is annál inkább a 7-sel. Már pedig hazánkban aligha van 3—4 olyan helyiség, ahol ennyi, esetleg ennél is több méhcsalád legyen s ahol van ott a mesterséges méhlegelőről bizonyosan van gondoskodva is.

S. Péter.

Julius a méhesben.

Amint a rétek vadon tenyésző virágait letarolták s égetőn tűz le a nap az égről, a megmaradt néhány növénynek is hervadottan, ernyedve csüggenek le bággyadt levelei. A hordás megsökken s csak egyes növények nyujtanak még a méheknek táplálékot u. m.: az ánizs, a papsajt v. mályva méhfű, izsóp, katáng, fehér mézkeres, fekete nadály, orvosi szikfű, dohány, de ezek is csak úgy, ha a tikkasztó meleg napokat néha-néha jótékony esők ellensúlyozzák, amitől a lankadt növényzet felvidul.

Boldog hely a méhészetre a juliusi napokon az, ahol

nagy táblában, a méhes közelében oly lucernás van, amelyet magoltatás céljából vetettek. Nemkülönben azok a helyek is, ahol a pohánka vagy a fehér lóhere céltudatosan van tenyésztve. Az ilyen helyeken nem szűnik meg a hordás sőt rendszeren bővebb, mint a juniusi.

A beállott pangási időszakban főgondunk oda irányuljon, hogy elejét vegyük a rendszeren kiütni szokott rablás veszélyének s e végből a röpködő nyilásokat, különösen a gyengébb családoknál szűkítsük meg nappal s csak estére, amikor az összes méhek otthon vannak, nyissuk föl ismét, hogy a kaptárt jól szellőztethessék. Egyébiránt a repülő nyilást nappal is nyitva tarthatjuk, ha azt oly sűrű sodronyszöveggel vonjuk be, melynek közepén akkora tágasabb nyilást készítünk, amelyen egy méh befér. Ezzel a rablótámadást kizárjuk, de a kaptár levegőjét nem.

Vizsgáljuk át gondosan azokat a családokat, amelyek megrajoztak s győződjünk meg arról, hogy a fiatal anyák megtermékenyültek-e? Ennek külső jele a herék üldözéséből tűnik ki, belül pedig a fiatal anya megtermékenyülését legjobban bizonyítja a zárt soru dolgozós fiasítás. Amely családnál a herék még mindig nagy számmal mutatkoznak, ott az anya rendes állapota kétes s azért tanácsos az anyát valamely anyanevelőben levő termékeny anyával kicserélni.

Gondoskodjunk a méheknek itatójáról is, hogy abból a víz soha ki ne fogyjon, mert a nagy hőségben sok vizet fogyasztanak.

A júliusban kivonuló rajt, — hacsak anyanevelőt nem akarunk belőle csinálni, — okvetlen verjük vissza az anyatörzsre s ne örüljünk neki, hogy később megbánjuk.

Ha a főhordáskor nem vettünk méheinktől uzsora kamatot, vagyis ha megelégedtünk azzal, amit a mézürből adtak s még a főhordás tartama alatt lezártuk a mézürt, hogy méheink a költőtérben maguknak is gyűjtsenek, akkor nem kell az anya petézését korlátoznunk, mert korlátozzák maguk a méhek, sem pedig nem kell gondolnunk az etetésről, hanem nyugodtan várhatjuk akár a jobb, akár a rosszabb időket, mert méheink célszerűen elrendezik magu-

kat s ellátják táplálékkal is bőven. Ha pedig új mézforrásokra, hordásra van kilátásunk a mézürt még mindig fölnyithatjuk

Óvjuk méheinket a darázsok, viaszmony s más ellenségek támadásától. Tartsuk a méhest és környékét tisztán, hogy a méhek ellenségeinek buvóhelyet ne adjunk.

Hogyan értékesítsük mézünket ?

A mézelés idején mindannyiszor felszínre kerül a termelt méz értékesítésének kérdése s a szaklapoknak általában sok olvasó ily irányu kérdéseire kell, hogy megfeleljenek holott a kérdés megoldása nagyon egyszerű és természetes.

Ismeretes dolog, hogy manapság már csak az olyan méz számíthat kelendősségre, amely kaptárban, illetve ok-szerűen kezelt méhcsaládok terméke, míg a kasokból kimetszett és kisajtott méz csak egyik-másik falusi szatócs boltjában nyer bevezetést, ahol a szegényebb néposztály orvos-ság (?), sütemény stb. készítése céljából 2—4 fillér árra vesz meg.

Hogy a méz eladására értékesítő vállalatok keletkezzenek, annak lehetősége kizárva nincs, azonban, hogy ezeknek a mézértékesítő vállalatoknak mikénti kezelése, jövődelme, megbízhatósága, de legfőképen fennmaradása biztosítva legyen az el sem képzelhető, mert már a mult fényesen bebizonyította.

A méz értékesítése kérdésénél három elkerülhetlen mellékkérdés ékelődik közbe, amely okvetlen megoldásra vár, mielőtt a főkérdést bántanók és ez: 1. *Milyen mennyiségű mézet kívánnak értékesíteni?* 2. *Hol laknak?* 3. *Tagjai-e valamely egyesületnek vagy előfizetett e valamely szaklapra?*

Ha körültekintünk, azt a tapasztalatot nyerjük, hogy a méz értékesítésének nehézségéről azok a méhészek panaszkodnak:

1. akiknek kevés eladó mézük van;
2. akik a főközlekedési eszközöktől (vasut, hajó) távol laknak;

3. akik magukat okosabbaknak hiszik a nagy többség-nél s ezért semmiféle egyesület tagjai közé be nem lépnek, sem pedig valamely szaklapra elő nem fizetnek.

Megkísérlem e három feleletet saját nézetem szerint tárgyalni.

ad 1. Némely ember a méhtenyésztés jövedelmezőségét hallja s vérszemet kap, ő is méhész lesz. Beszerez 2—3 családöt, kezeli s kap tőle 20—30 kgr. mézet. A méz kipergetésénél olálkodó, kíváncsi gyermekeit onnan eltávolítja, nehogy azt megkóstolják, mert »*édes apám pénzt csinál belőle.*« Amikor el akarja adni, kínál vele fűt-fát. Némelyeknek igen sok, másoknak pedig kevés, nyakán marad és megcukrosodik s ha eladja is 20—30 koronát kap érte.

Ez nem gazdaságos eljárás. Kevés mézzel másképpen kell gazdálkodnunk, hogy becsületes hasznunk legyen. Az a 20—30 kgr. méz a családnál elfogy és megtakaríthatunk vele más készpénz kiadást. Használjuk fel cukor helyett, édesítésre kávéba, ételbe, süteményekbe, de legfőképen arra, hogy a gyermekeknek uzsonnára (ami szegény embernél egyuttal vacsora is) száraz kenyér helyett adjunk egy darabka mézeskenyeret. Tessék elhinni, hogy sokkal többet használunk vele, mert a gyermek nagyobb élvezettel fogyasztja el a mézes kenyeret, jobban lakik tőle és egészséges erősítő táplálékot nyer, ami minden jóra való szülőnek egyetlen és legfőbb törekvése, hogy gyermekei erőben, egészségben fejlődjenek, jól táplálkozzanak.

ad. 2. Sokkal nehezebb a méz értékesítése, de csak nagy mennyiségben azoknál a méhészeknél, akik a fő közlekedési vonaloktól távol vannak. A legközelebbi vasutálomáshoz való szállítás költsége fölemészti a nyert haszon nagyrésztét annyira, hogy sok helyen a 100 koronával eladott 1 mm. mézért nem kap többet 80—90 koronáúál, mert a többit fuvardíjra és szállítási költségekre kénytelen fordítani. Az ilyen méhesekben legjobb a mézből különféle italokat gyártani. Likört, bort. Ezek eladásából nagyobb haszon remélhető, természetes, hogy valamivel később. Pl. az ó mézbor literét, ha 1—2 koronáért adja már (leszámítva

a 3—5 évi tartását) 50%-ot nyer. S habár e tanácsom illuzoriusnak látszik is, ha valaki e téren a nagyközönség előtt uttörő lesz és azzal megkedvelteti, biztos jövedelemre számíthat. Mert tudjuk azt, hogy készítenek mézbort, mézpezsgőt, likört stb. s a kiállításokon bemutogatják, de általános használatban még nincs, pedig lehetne s többet érne annál a sok pancsolt bornál, ami forgalomban van

ad. 3. Senki sem született mesternek, annál kevésbbé mondhatja el magáról valaki azt, hogy mindent tud és tudásának kibővítésére semmire sincs szüksége. De ha épen tudása felülmulná is a másokét azon egyszerű elvből, hogy az ember a társadalomban él és annak hasznos tagja kell, hogy legyen, kötelessége mindenkinek valamely együlethez tartozni, hogy tudása ne legyen a véka alá rejtett mécs. Az emberek társadalmi összeköttetése mozditja elő a kereskedelmet s ez az összeköttetés szerez, fentartja és biztosítja a méz piacát is. Az a csekély összeg, amit az ember a társadalomnak áldoz, megszokta hozni a maga kamatait. Magam is az egyesület útján találtam piacot, amelyet 8 év óta látok el mézzel és soha sincs fölöslegem.

Megeshetik, hogy e felfogásaim mások véleményével nem találkoznak, de közölje más is az övét, hogy okuljak én is rajta, de mások is, akiknek talán nagyobb szükségük van rá.

Balogh.

Az akácfa és élősdije.

Kevesen tudják, hogy az akácfa, mely hazánk minden vidékén, de különösen az Alföldön szépen diszlik s a méhészetre nézve nagyon fontos növény — Észak-Amerikai növény, ahonnan a mult század végén hozták Európába s így hazánkban is oly célból, hogy erdei fává neveljék, ez a cél ugyan nem vált be, de annál fontosabb szerepe jutott a méhészet szolgálatában.

Különösen a magyar alföld méhészete köszönhet neki sokat, ahol eredeti hazájánál kedvezőbb viszonyok közé kerülve, kétszer is virágzik s mindkétszer bőségesen mézel.

Gazdaságilag is előnyösen alkalmazható a futóhomok megkötésénél. Általában a talajban nem nagyon vállogat, a legsivárabb földben is megél

Átszarmazása alkalmával magával hozta ellenségét is, az *Akác-pajzstetűt* (*Lecanium robiniarum*)

Az akác pajzstetű a félfedeles szárnyuak családjába tartozik, himje két farksöréttel bir, csápjaik 8 taguak.

A nőténynek csak lárva állapotában van kifejlett csápja és lába. Az akácán ide oda futkosva, szivókáját abba bele-mélyesztí, ahonnan többé el sem mozdul. Petéit maga alá rakja s petéi fölött elpusztulva, alatta kelnek ki a lárvák, melyek elpusztult anyjukat paizs gyanánt használják.

Hazánkban az idén különösen Esztergom- és Fehérmegyében pusztítólag lépett fel, de ellenségei, az éneklő madarak némileg ellensúlyozzák a bajt.

Védekezni ellenök az akácfa kérgének lekefélése által lehet legcélszerűbben, amivel nagyon sok álcát pusztítunk el.

Különösen olyan vidékeken, ahol az akác képezi a legnagyobb méhlegelőt, tanácsos lenne a fákat megvizsgálni és idejében elejét venni a könnyen bekövetkező bajnak.

V.

Elővigyázók legyünk.

A tulságosan hosszú és zord tél sok helyütt csaknem teljesen elpusztította a méheseket. Legtöbb helyről a pusztulás okául a vérhasról érkezik hír. Ámde az idei nedves, esős nyár ugylátszik, hogy ki akarja pótolni a tél okozta veszteséget, mert általában minden oldalról azt a hirt halljuk, hogy a méhek számitáson fölül rajzanak elannyira, hogy egyes kis méhesek alig egy pár hét alatt nagyobb méhesekké fejlődtek.

Ez igen szép dolog, mert a mézhozam szaporultát is jelenti, tudva azt, hogy ahol méz nincs, ott raj sincs. De vajjon arányban fog-e állani a tömeges rajzás a mézhozammal? A rajok az idén talán igen későre érkeztek s érkeznek

még ma is, kitudja, egy bekövetkező időváltozás nagyon könnyen végzetessé teheti a méhészetet, ha t. i. a sok késői rajnak nem lesz alkalma, még a téli táplálékát sem begyűjteni.

Természetes, hogy sokan azt a bölcs megoldást látnák helyénvalónak, hogy a késői rajt verjük vissza az anyatörzsre. Igen ám, de ha a veszteséget, amit sokhelyütt a tél okozott a méhésztől, át gondolja, nem szívesen mond le a szaporulatról már csak azért sem, mert évtizedek kellenek ahhoz, hogy ismét ilyen bőséges istenáldása legyen a természetes rajzásnak, ami az én együgyű felfogásom szerint mégis csak jobb minden műrajnál. Inkább dédelgeti az új törzseket bármely kicsinyek legyenek is, sem hogy egyet is elveszítsen belőlök.

Ez a dédelgetés talán csak jövőre hozná meg a maga kamatait, mindazonáltal magam is helyénvalónak tartom, hogy ami egyszer megvan, azt ne szalasszuk el, hanem tartjuk meg, mert eljőhet az idő, hogy szívesen fogadnánk csak egyet is, ha volna.

Magam úgy gondolkozom, hogy a legkisebb természetes rajt sem kell az anyatörzsre visszaverni, mert hiszen, ha nem is lesz abból mindjárt erős törzscsalád, de lesz belőle egy kitűnő kis anyanevelő és ez tavasszal be sokszor nagyon jól fog, ha valamely törzsünk valamiképpen anyját elveszítette. De föltéve, hogy nem lesz rá szükség, akármily kicsiny anyanevelő más évben törzscsaláddá fejlődik, tehát mindenképpen megérdemli a dédelgetést. Hányszor megtörtént már, hogy valamely kas csucsában egy kis maroknyi nép átszigorogja a telet s más tavasszal olyan gyors és szép fejlődésnek indul, hogy munkájával a régi törzsek valamennyijét lefőzi. Ugyanazért kár meg nem tartani, a jövőre való tekintetből minden legkisebb rajt is.

Hanem az idejű bőséges rajzás mégis csak gondolkodóba ejti a méhészeket, mert haszonnak haszon, de hacsak el nem adja, az idén azokból pénzt aligha lát. De ha csak ez volna a gond, azon könnyen túl tehetjük magunkat, más oldalról érint bennünket érzékenyen a késői rajzás.

Ugyanis: *a mézpergetéssel és eladással csinyján kell hogy*

bánjunk, mert a betelelésre kell gondolnunk, amikor kétséges, hogy az új családok táplálék beadására ne szorulnának. És főlegesennek látszó mézmennyiségünket most meg gondolatlanul elpazaroljuk, nem lesz mihez nyulnunk s majd drága pénzen kell beszereznünk a beteleléshez székséges befödött mézeskereteket.

Legyünk tehát elővigyázók, ne pergeszük ki mézes kereteinket anélkül, hogy ne gondolnánk az őszi betelelésre nehogy a családokat, melyeknek örültünk, kénytelenek legyünk ősszel egyesíteni, ha drága pénzen nem akarunk nekik táplálékot venni, vagy azokat potom árért eladni.

Virág.

Megriadt kirándulók.

Valaki megtisztelt egy rajjal, de úgy tett mint az okos paraszt leány, adott is ajándékot nem is. T. i. küldött egy késői kis rajt, amely az 1907. évi szárazságban talán a mindennapját sem volt képes beszerezni, s miután szeretem a méheket, sajnáltam pusztulásra hagyni. Ápoltam, dédelgettem azokat s egy kisebb szakkönyv tanulmányozása után, a fennálló okszerű szabályok szerint kezeltem. Így érték el az őszt egy kanál begyűjtött méz nélkül: Így mentek volna a télnek is, ha könnyűrületből nem adtam volna be nekik hat teljesen befödött mézes keretet. És talán épen erre számítottak, látva jóságomat, hogy egész nyáron élelmeztem őket.

Eljött a tavasz, de annak virulását méheim már nem érték meg, elhullottak a mézes lépek között nyomorultan. Állítólag vérhasban. Meglehet. Nem tudom, mert még a méhgyógyászatban jártas nem vagyok.

Elég az hozzá, hogy a kaptár, melyet kőoszlopra állítottam fel, s hogy diszesebb legyen csinos zászlórudas kupolával táltam el — üressen maradt, mert belőle az elhullott méheket kisépertem, a megmaradt mézet eltávolítottam. Csupán egy néhány üres kiépített keret és a már használatlanul heverő eszközök maradtak benne.

A néptelen kaptár ott diszelgett a kertem közepén, akár csak egy omladozó középkori sziklavár, melynek vidám lakói rég elporladtak az any földben, vagy a sötét sirboltok lakói lettek. Kaptáram kőoszlopát ellepte a moha, oldalfalait befutotta

a szomszédban viruló japáni komló s az ősszel is csak akkor kandikált elő, amikor a hűvös őszi szél a japáni komló megsárgult leveleit zörögve hordotta szét a kertben.

És jött a tél. A zord tél s hóva' borította el a kert száraz virágait, a néptelen kaptárt, melyben az ég tudja miféle állatocskák huzhatták meg magukat a tél hidege ellen, hogy a külső hidetől védve, egy örök tavasz álmaiban szenderegve várják az igazi tavasz első éltető sugarát, mely megtöri a csacsogó csermely kemény jégpáncélját, a szunnyadó növényzet újra virul, kicsalja a virágok mosolygó kelyhét s a pusztulás, a halál nyomában új életet ébreszt.

Az enyhe tavaszi szél lágy fuvalmától elolvadt a hó. A kikelet első hirnökei a tavaszi hóvirág, a szörme öltözetű kökercsin, megjelentek. A fokozottan emelkedő meleg kifakasztotta a növényeket, az elpusztult japáni komló száraz indái között megjelentek a gyenge ifju hajtások is, amelyek oly félenken kapaszkodnak a kiasszott, kemény indákhoz, miként az élet küzdelmeibe induló ifju atyja sirkövét átkarolva kér Istentől erőt, segílyt a sors viharai ellen.

A lakatlan, néma kaptárt újra befutotta a japáni komló most már ismét viruló, zöld indája, mint elhagyott sirhantot a repkény, mint a jelen a múlt emlékeit, mint az élet a mulandóságot.

Vasárnap volt. Szép, derült vasárnap. Sétálok a kertben egyedül. Megállok a kaptár előtt s eszembe jutnak egy letűnt szebb idő édes, de töredezett emlékei. Igen a múlt emlékei, melyek úgy tapadnak lelkünkhöz, mint a száraz indák a lakatlan kaptárhoz, melyekből egy-egy kis részt tördel le az idő, de egészen nem pusztítja el soha, s a melyet úgy igyekszik elfödni a jelen valóélet ezerféle bánata, öröme; mint az elszáradt indákat a zölden mosolygó idej levél; mint az ernyedő erőt a remény.

Az elhagyott, üres kaptár felől vidám méhzümmögés hallszik. Röpülő nyílása előtt fúrge méhek játszadoznak. Föl föl rebbennek, újra visszaszállanak. A röpülő nyílásban egy kis m³hecske oly bőszen jár föl és alá mint a katona az őrhelyen. — Neki-neki ront az oda csapódó társának, mintha féltene odabent valamit.

Én Istenem, csak nem hajléktalanok, üldözöttek ütöttek tanyát ez elhagyatott helyen s most örülnek, játszadoznak, hogy kipihenhetik fáradaimaikat, mint a fáradt vándor, az éjjeli vihar elől egy bedölt sirboltban keres menedéket ott pihenteti meg fáradságtól reszkető tagjait s edesebben alszik ott a halottak tanyáján, a hideg kövön, mint sokan a menyezetes ágy pnha selyem párnái között.

Eljött az est. A kaptár újra csendes. Életnek nyoma sincs benne. Másnap újra eljönnek a látogatók. Harmadnap ismét és ez így tart nap nap után. Hisz ezek csak kirándulók. A boldogok, kik eltelve földi javakkal fölkeresik a pusztulás honát, hogy ott játszadozzanak, ahol nincsen élet, de mihelyt bealkonyul ott hagyják, borzadnak tőle, mint sok jó barát, ha életünk egére az alkony ráborul.

Rajt vásároltam. A kaptárt kiszabadítottam a japáni komló indáinak béklyói közül, rendbe hoztam s egy csendes este a kaptárba lakoltam, hogy az éj leple alatt ott magát elhelyezze s az elhagyott helyen új élet viruljon.

A hontalan kis család örömmel fogadta a kitisztított lakot s másnap hajnalban vidám tájolás keletkezett. megindult a szogalmas munka s vele együtt a való élet küzdelme.

Megjelenetek később a kirándulók is, hogy újra kezdjék mindennapi gondtalan játékukat, de meglepetve vették észre, hogy nincsenek egyedül, az elhagyott lakásba szorgalmas nép költözött. Gyorsan eltávoztak s nem tértek vissza többé.

Eiriadtak a boldogok onnan, ahol küzdelmes az élet.

V.

Tagsági díjat fizettek.

Ambr s Károly 16 kor., Farkas Dénes 16 kor., Dr. Kővári Sándor 16., kor., Vermes József 12. kor.

1905. évre: Szilágyi György, Erdős Lajos 4—4 kor.

1906. évre: Földra község előlj., Kelemen Győző, Erdős Lajos 4—4 kor.

1907. évre: Szerémi Viktor, Kaitár István, Kisilva község előlj., Bocskai Sándor, Földra község előlj., Fosztó Dénes, Farkas Kálmán, Kelemen Győző, Horváth Mihály 4—4 kor. K. Jancsó János, Lélek Gáspár 2—2 kor. Katrián Gyula 1 korona.

1908. évre: Szerémi Viktor, Vincze István, Hudivok János, Jancsó János, Ilyés Lajosné, Katrián Gyula, Kisilva közs. előlj., Földra közs. előlj., Fosztó Dénes, Farkas Kálmán, Nagy Lajos, Bedő Miklós, Kiss Károly, Soós József, Apor Gábor, Alborfi Lajos, Lélek Gáspár, Kelemen Győző, Farkas Károly, Franzen Mihály, Bedő Miklós, Rákosi Albert, Özv. Szabó Sándor né, Pap Jenő, Dr. Davida Leo, Dr. Kenyeres Balázs, Balogh József, Gergely István 4—4 kor., Végh János 2 kor.

1909. évre: Szász Domokos, Trif Emil, Hirsch Benedek, Balázs János, Vincze István, Hudivok János, Jancsó János, Bedő Miklós, Gedeon István, Kuu Béla, Br. Ambrózi Béla, Fosztó Dénes, Toldi Lajos, Vajnovszky Vince, Valló János, Kiss Ká-

roly, Jobbágy Ferenc, Lakatos Károly, Székely földm. min. kirendeltség, Sz.-Kereszturi m. kir. állami tanítóképezde, Dr. Mezei Ödön, Mártis Albert, Albertfi Lajos, Algyógyi földm. iskola, Zsakó István, Fekete Imre, Bakcsav Sámuel, Mészáros Armand, Mikola Géza, Csöbi András, Szegedvidéki méhészegylet, Pál Albert, Keresztes István, Patka Vencel, Rákosi Albert, Szabó Ignácz, Halmi áll. gazd. népiskola, Kozma Dimén, Ferenczi Áron, Dr. Bruckner Antal, Csoma Lajos, ifj. Husznik János, Takács Gyula, Grumann Béla, Simon Elek, Vass András, Molnár Gábor, Szabó Adolf, Pap Ferenc, Schmer Sándor, Kira György, Deák Lajos, Demján János, Székely Farkas, Kővács Kálmán, Márk János Zima István, Valkai György, Ágoston Ferenc, Bartók Endre, Rediger Géza, Szatmári Miklós, Szász Dénes, Székely Tihamér, Szilágyi Ferenc, Prodán Ottó, Gál Zsidmond 4 - 4 K. Marcu János, Lőrinczi Lajos, Nádassy József, Wéger Ferenc, Bartha János, Várady Mihály 2—2 K.

Kolozsvár, 1909. június hó 21-én.

Zsögön Rácz Mihály.
egyleti pénztárnok.

28784. szám IX-A-2

Pályázati hirdetés.

A gödöllői állami méhészeti gazdaságban az 1909. év folyamán hat időszaki tanfolyam fog tartatni a következő beosztás mellett: június 14—27. lelkészek, július 1—18-ig és július 26-tól augusztus 12-ig néptanítók, végre augusztus 15-28-ig női hallgatók részére.

Céljuk ezen tanfolyamoknak, hogy az azokon résztvevők a méhtenyésztés elméleti és gyakorlati ismereteit elsajátítsák, valamint hogy a méhkaptáraknak és méhészeti segédeszközöknek házilag való elkészítését is megtanulják.

Minden tanfolyam hallgatói annak tartama alatt teljes ellátásban díjtalanul részesülnek és ezenkívül azok részére, kik pályázati kérvényükben szorult anyagi helyzetüket igazolják s a m. kir. államvasutaknak a távolsági forgalom 7—16 vonalszakaszai között lévő valamelyik állomásáról jönnek, a személy és vegyes vonatok III. kocsiosztályában érvényes féláru menetjegy váltására jogosító igazolvány küldetik, melynek ára a vizsautazás költségeivel együtt a tanfolyamról való utazáskor fog megtérítetni.

Minden egyes tanfolyamra 20—20 hallgató vétetik fel. A pályázni szándékozók felhivatnak, hogy a foglalkozásuknak megfelelő tanfolyamra való felvételt kérelmező 1 koronás bélyegjeggyel ellátott folyamodványukban a vármegye lakóhely, utolsóposta és vaspályaállomást pontosan megjelölve azt a m. kir. földmivelésügyi miniszterhez címzetten felettes hatóságuk útján, az állandó alkalmaztatásban nem lévők pedig illetékes községi előljáráóságuk láttamozásával az illető tanfolyam kezdete előtt legalább egy hónappal előbb nyujtsák be.

Budapest, 1909. évi február hó 11-én

M. kir. földmivelésügyi miniszter.

TARTALOM: Szűk sejtek *Solymossy*. — A vidék túlterhelése. *S. Péter*. — Julius a méhesben. — Hogyan értékesítsük mézünket? *Balogh*. — Az akácfa és élősdije. *V*. — Elővigyázók legyünk. *Virág*. — Megriadt kirándulók. *V*.

Az Erdélyrészi Méhész-Egyesület felépén az egyesület által saját műhelyében készített

==== KAPTÁRAK ====

kaphatók. Egy jó anyagból, csinosan elkészített

országos méretű kaptár

ára teljesen felszerelve, Kolozsvár állomásra szállítva: tagoknak 9 korona, nem tagoknak 11 korona

Megrendelések Dr. BALÁZS FERENCZ főtitkár urhoz Kolozsvár, Mészáros-utca 3 sz. intézendők.

Az egyesület vesz: nyers viasszot, kiolvasztatlan lépekért, viasztörmelékért utánvétellel béküldve, különként fizet 1 koronát. Postai vagy vasuti költséget a küldő fizeti.

Nyomatott Gámán J. örökösénél Kolozsvárt, Kossuth Lajos-utca 10